

ROZHOVOR, KTERÝ NESMĚL VYJÍT

Scházíme se v době, kdy média neustále skloňují, jaká bude budoucnost TOPky s panem knížetem, bez pana knížete. Já si to dovolím trochu otočit, protože, jak jsem se díval, tak za tři měsíce oslavíte 55. narozeniny. V politice jste dlouhou dobu. Logická otázka je taková, když člověk dělá něco dlouho, stále Vás to baví? Tak, jak Vás to bavilo třeba v době, kdy jste byl ministrem financí?

Kdyby mě to nebavilo, tak bych to nedělal. Dělal jsem v životě leccos, ale jsem ochoten dělat vždy jen to, co mě alespoň trochu uspokojuje. Já si myslím, že vyvolávat otázky, co dnes bude s TOPkou, má pět let zpoždění. Tyhle otázky byly na místě v roce 2009, 2010, kdy tady vznikl nový subjekt a nikdo z nás, včetně zakladatelů, netušil, jak dokáže oslovit veřejnost. Po pěti, resp. po šesti letech, je zřejmé, že je to pevně a hodnotově zakořeněný subjekt, který má své voliče, který má koho oslovit a nestojí ani nepadá se jménem Schwarzenberg ani Kalousek. Stojí a padá s idejemi, které se snaží vnést do veřejné diskuze, a to se mu zjevně daří. Proto má své pevné jádro voličů, kterým chci poděkovat. Budeme se pochopitelně snažit, abychom těch lidí oslovili víc. Ale zhruba 10 % elektorátu, který nám vyjadřuje svoji podporu, je poměrně hodně občanů ČR, kteří stojí za to, aby se za jejich názory člověk vzal.

Jakými tématy oslovit více voličů? Vy jste konečně, když jste začínali v roce 2010, ve volbách získali nějakých 17 % hlasů. Pokud se nepletu, v roce 2013 to bylo téměř 12%. Je tam nějaký pokles. Jak to zastavit?

To není setrvalý trend. Naopak. Náš setrvalý trend je stabilita. V roce 2010 jsme získali prémii za novost. Nemůžete voliče podezírat z toho, že velmi podrobně studují volební programy. Takže jsme měli přitažlivost nové strany, to je premie, kterou dostanete jenom jednou jedinkrát za svojí existenci. Tak nás volila i řada lidí, která potom zjistila, že naše politika je skutečně konzervativní, že je skutečně pravicová, ale oni měli jiné představy. Za to se na ně nelze zlobit. Na druhou stranu při současné míře populismu vládního establishmentu a při současných snahách o mnohem autokratičtější způsob státního řízení jsme přesvědčeni, že konzervativní demokratická strana má potenciál na to, aby získala příznivce v zápase o nic menšího než o svobodu. Lidská svoboda stojí a padá se svobodným trhem a s individuální podnikatelskou svobodou. Tedy s tím, co chce vláda pánů Babiše a Sobotky omezit, respektive zničit. Ideální vize společnosti v očích pánů Babiše a Sobotky je vize státní oligarchie, na které je každý závislý. Buď svými sociálními dávkami nebo svojí výplatou nebo kompromitujícími informacemi o něm. My prosazujeme model společnosti svobodných jedinců, kterým stát vykonává nutný servis. O tento model teď budeme svádět zápas a věříme, že získáme svobodomyslné lidi, kteří chtějí svůj život žít sami na svoji odpovědnost a nikoliv pod cizí knutou.

Nicméně ten zápas se nedá vyhrát, když člověk má 10 nebo méně než 10 % hlasů.

Zápas můžete vyhrát, i když nemáte skoro žádné hlasy. Stačí, že máte pravdu. Pravda si své hlasy časem získá. Protože my tu pravdu máme, tak víme, že budeme mít i ty hlasy. Koneckonců, na začátku evangelia bylo apoštolů také jenom dvanáct. To nebylo příliš mnoho procent...

Konečně, když Václav Havel začínal svůj boj, tak to také vypadalo, že...

Pravdu nelze měřit preferencemi. Nikdo není nositelem jediné pravdy. Já nechci říct, že jsme nositelem jediné pravdy. My jsme nositeli vize svobodné společnosti a čelíme teď babišovské vizi. Vizi společnosti, která je řízena jako firma jedním moudrým generálním ředitelem, všichni ostatní jsou zaměstnanci. Buď drží hubu, nebo mají smůlu.

Je možné, že v tomto vašem boji za tuto vizi budete třeba více spolupracovat s ODS ve formě, jak jste o tom uvažoval v době, kdy jste byl předseda KDU-ČSL? Někdy ten německý model CDU/CSU?

Víte, německý model CDU/CSU, je model, kdy CSU kandiduje pouze v Bavorsku a nekandiduje nikde jinde a CDU kandiduje ve všech zemích mimo Bavorska. To je model, o kterém mohla svého času uvažovat KDU–ČSL, která je svým charakterem regionální a religiózní strana. To však není model, který by mohl fungovat ve spolupráci TOP 09 a ODS. My s ODS spolupracujeme na parlamentní úrovni v zápasech o ekonomickou a individuální svobodu. Vzorně spolupracujeme s ODS na úrovni poslanecké sněmovny. V zápasech o ekonomickou a individuální svobodu jsme velcí spojenci. Ale i jako spojenci máme některé velmi rozdílné pohledy, zejména na naše další směřování v rámci Evropské unie. Tady není možná integrace našich programů. Ta by přinesla pouze bezpohlavní a nepřítažlivý kompromis.

Nabízí se ta spolupráce třeba do krajských voleb v příštím roce? V krajských a senátních volbách jste se vlastně už podporovali.

V senátních volbách jsme skutečně našli částečnou shodu v některých obvodech, kde jsme si vzájemně uměli podpořit kandidáty. To je model, který, pevně doufám, jsme schopni zopakovat. V našem uvažování model společných kandidátek ODS a TOP 09 není prioritou. Na druhou stranu, kdyby z některého kraje přišly naše krajské reprezentace, že se dohodly na společné kandidátce, tak bychom jim určitě nebránili, pokud by tam byla společná, srozumitelná témata.

Další věc je otázka spolupráce se starosty. V krajských volbách ta spolupráce neplatí. Na kolik je pravděpodobné, že spolu budete ještě v roce 2017?

My máme do roku 2017 smlouvu, kterou obě dvě strany plní. Se starosty máme za sebou velmi dobrou a úspěšnou spolupráci v dobrém i ve zlém. Já беру na vědomí stanovisko starostů, že po krajských volbách se chtějí rozhodnout, kdo bude jejich partner podle toho, co pro ně bude „nejvýhodnější“. V takovém případě není pro TOP 09 výhodné, ani důstojné na takové stanovisko čekat. Pokud se STAN rozhodl, že bude pořádat výběrové řízení na strategického partnera, tak my nemáme žádnou chuť se takového výběrového řízení účastnit. Zejména proto, že STAN zastupuje pouze malou část nezávislých starostů a komunálních politiků. My máme tu spolupráci velmi širokou s nezávislými starosty a komunálními politiky i mimo STAN. Takže není pochyb o tom, že TOP 09 bude vždy kandidovat s podporou starostů a komunálních politiků.

Ale nemusí to být ti Starostové s velkým S.

Nemusí to být STAN. Koneckonců, účastí v hnutí STAN přestali být ti komunální politici nezávislí. Budeme spolupracovat s řadou jiných nezávislých starostů na individuální bázi. Komunální politiku vnímáme stejně důležitou jako tu celostátní. Spolupráce s nezávislými starosty pro nás bude vždy velkou prioritou. Jestli to bude se STANem, nebo mimo STAN je nepodstatný detail. Důležitá je spolupráce s nezávislými starosty.

Mám tomu tedy rozumět tak, že starostové s velkým S, tedy STAN, vyčkávají, takže Vás to spíše nabádá k obezřetnosti?

To je jejich právo a je to legitimní. Mě to nijak nepohoršuje. Nezávislých starostů je opravdu hodně a my se o ně můžeme opřít.

Takže, jak to mezi vámi teď funguje lidsky s vedením STANu?

Naše vztahy jsou na osobní úrovni velmi přátelské.

Občas se objevují nějaké spekulace o tom, jaké je to mezi Vámi a panem Půtou. Já jsem zaznamenal nějaké pochybnosti...

Pana Půtu vídám minimálně, on má spoustu starostí se svým trestním stíháním. Já mu samozřejmě držím palce, aby mu to dobře dopadlo. Chápu, že nemá prostor k tomu, aby ještě dělal politickou práci, když teď hájí svojí

individuální svobodu před orgány činnými v trestném řízení. Takže tu funkci nevykonává. Úřadujícím předsedou je Petr Gazdík, s ním mám osobní vztahy velmi dobré. Koneckonců jako s panem Půtou. Jen teď chápu, že má pan Půta teď jiné starosti než politiku.

Když jsme mluvili o tom, co do budoucna, jak oslovit voliče. Tak vy jste třeba před volbami v roce 2010, kromě toho, že jste měli ten faktor novosti...

Opravdu jste se mě přišel ptát pořád jenom na moji stranu, nebo jste se mě přišel ptát na problémy České republiky?

Samozřejmě, že jsem se přišel ptát i na další témata.

Já myslím, že jsme se o mé straně už bavili poměrně dlouho, že jsou tady témata důležitější, než zda bude, nebo nebude zavřen pan Půta.

Ne, já se nechci ptát na pana Půtu. Mě zaujalo, jak jste v roce 2010 mobilizoval voliče, jak jste obesílal ty obálky...

Naše mobilizace byla zcela na místě. Naše konsolidace veřejných financí byla příkladná. A je trestuhodné, jak současná vláda ten trend dokázala otočit a strukturální deficit zhoršuje.

To je téma, na které budete třeba upozorňovat ve své předvolební kampani?

Pochopitelně, konzervativní strana bude stabilitě veřejných rozpočtů vždy dávat mimořádný význam. Mezitím však byla nastolena další témata, tedy zejména téma odpovědnosti vůči vlastní důstojnosti, vůči vlastní svobodě. Tedy něco, o co nás chtějí Babišové připravit. Jsem přesvědčen, že bychom si to neměli nechat líbit.

Jakým způsobem budete na toto upozorňovat?

My nemáme co měnit na svých hodnotových prioritách a na svých programových východiscích. To, co potřebujeme, je energický nápad, jak prorazit to ohlušující ticho, které panuje v českých médiích, poté, co pan ministr Babiš ovládl větší část mediálního trhu v České republice. Já vám dám malý příklad. Představte si, že je rok 2011 a vyšlo by najevo, že Policie České republiky chce obžalovat jednu z firem Karla Schwarzenberga za to, že manipulovala veřejnými zakázkami v libovolném českém podniku. A to ještě v dobách, kdy té firmě šéfoval jeho první místopředseda Miroslav Kalousek. Já si představuji ten „fičák“, který by se strhl v Mladé frontě, v Lidových novinách, ve veřejnoprávních médiích, v diskuzích protikorupčních fondů a Transparency International. A troufnu si říct, že do 48 hodin bychom byli rozvěšeni po větvích. Déle než 48 hodin bychom to nemohli vydržet. Dnes se tyto skandály běžně dějí, aniž by si kdokoli troufl o tom informovat jako o skandálu. Možná se o tom zmíní, ale zmíní se o tom způsobem: „nebude-li pršet, nezmoknem“. Je tedy zřejmé, že v českých médiích skončila svobodná veřejná diskuze. Dnes to můžeme dokázat na sterilním způsobu informování o Agrotecu, Kleslové, České poště, Petrimexxu.

Nicméně, o všech těchto skandálech se píše.

Není to přece pouze o tom, zda se píše, ale také o tom, jak se píše. Oba dva jsme dost profesionálové na to, abychom viděli a chápali ten rozdíl. Mám jmenovat dlouhou řadu politiků – Drobila, Parkanovou, kteří museli skončit během několika dní pro daleko méně, než pro to, čeho se dopouští majitel vašeho listu? To přece umíme porovnat. A chceme-li zůstat svobodní, musíme si umět přiznat, že atmosféra se změnila. Buď diskuze nebyla svobodná tenkrát, v době Drobilů a Parkanových, nebo není svobodná teď. Já myslím, že v době Drobilů a Parkanových diskuze svobodná byla, a proto - byť nevinní - museli skončit. O to větší odpovědnost má opozice, které toho však zbývá velmi málo – parlamentní půda, sociální sítě, osobní kampaň – a překřičela to

bezčasí a ohlušující ticho, které zavládlo v českých médiích. To je naše práce. Buď se nám to povede, nebo ne. Média nám s tím nepomohou. To dneska již víme. A vidíme to každý den a na každém kroku.

Média nikdy nebyla od toho, aby pomáhala – ať už koalici nebo opozici.

Samozřejmě. Nikdo nechce od médií, aby pomáhala opozici, či koalici. Ale ke svobodné společnosti patří předpoklad, že média budou akcentovat skandální chování vládních politiků. Když vezmu skandály hnutí ANO, tak pokud bych je přenesl patnáct let zpátky, ať již za vlády ODS, ČSSD, KDU-ČSL, či jakékoli jiné strany, tak by politici jako Babiš, Faltýnek a Kleslová do druhého dne skončili a Mladá fronta by stála v čele tohoto tlaku na to, že lidé jako Babiš a Faltýnek nemohou dále působit v politice, pokud manipulují veřejnými zakázkami a policie žádá obžalobu jejich firem. Oba dva víme, že takhle to je. Dnes však mlčíte jako ryby. A v tomto rozhovoru se mi snažíte ještě stále tvrdit, že jste objektivní. Nejste! Já to vím, vy to víte, vaši čtenáři to vědí. A vám osobně rozumím, že vám nic jiného nezbývá.

Tak to je váš pohled na tu věc...

Kdyby jenom můj. Kdyby jenom můj, a nebyl pravdivý, tak by se v téhle zemi žilo hezky. Ale dneska to vidí v podstatě všichni. Někomu to vyhovuje, někomu to nevyhovuje, ale neznám nikoho, kdo by to neviděl.

V pátek vás čeká druhé čtení k elektronické evidenci tržeb. To je jedno vlastně z těch zásadních témat, jak to vypadá i z pohledu opozice. Jak se připravujete na to, že možná budete muset blokovat schůze sněmovny dva roky, aby to neprošlo. Protože vy jste sám říkal, že...

Já bych rád, abychom si spolu ujasnili dva pojmy. Zaprvé, že nebudeme blokovat schůzi sněmovny. Zablockovat schůzi sněmovny znamená, že neprojde žádný zákon. Nic takového nemáme v úmyslu. Tady jsou desítky zákonů, se kterými nesouhlasíme. Koneckonců, tak, jak připravil ministr Babiš státní rozpočet, si neumím představit, že bychom ho dokázali podpořit. Řekneme jasně své výhrady, budeme proti, ale nezablokujeme jeho přijetí. To, co zablokuje, není schůze sněmovny, ale přijetí zákona o elektronické evidenci tržeb. To je první věc, ve které bych rád, aby bylo jasno. Že nebude blokována sněmovna, ale bude blokován tento...

Tak to ujasněte....

Ujasňuji. Blokována nebude sněmovna, blokován bude pouze zákon o EET. Dále bych rád, aby bylo zřejmé, že tento zákon není blokován sám o sobě. Že bude blokován jako symbolická pevnost. Pevnost, která bude chránit míru svobody ve společnosti. Kdyby byla jenom elektronická evidence tržeb a nic jiného, tak bych si uměl představit zásadní odpor, nesouhlas a porážku při hlasování, ale to je v té dlouhé hradbě čínské zdi bohužel jenom jedna, jediná pevnost. Protože vedle toho je novela trestního řádu o tom, že podání daňového přiznání může být vlastně kdykoliv pro kohokoliv trestné. O tom jsou naprosto gumové paragrafy majetkového přiznání, které mohou trestat podle okamžité vůle, nechci říci vůle, říkám úmyslně vůle, kohokoliv, na koho si ten stát posvítí. O tom jsou i hlášení o DPH a tisíce dalších kontrolních mechanismů. Jinými slovy chápeme to v kontextu desítek legislativních i exekutivních opatření, kterými Sobotkova a Babišova vláda nastupuje jasnou cestu: každého chceme mít pod stoprocentní kontrolou. Buď na nás bude závislý sociálními dávkami nebo na nás bude závislý jako náš zaměstnanec nebo na nás bude závislý tím, že o něm budeme úplně všechno vědět, a jak cekne, tak to použijeme. A to není společnost, ve které bychom chtěli žít, ve které bychom chtěli, aby žili naše děti. Proto říkáme, EET v tomto zápase je pevnost Alamo. Tady už tu hradbu státní autokracie dál stavět nebudete. Tady vám to prostě nedovolíme. Ano, mohli jsme v tom zápase zvolit jiný symbol, výsledek by však byl stejný.

Například? Co je podle vás podobný symbol?

Například novela trestního řádu nebo i i ty naprosto gumové a podle mého názoru protiústavní paragrafy v případech majetkových přiznání.

Ted' ta argumentace, že by to mělo šetřit nějakých dvanáct miliard korun ročně.

Ten argument je naprosto absurdní. Tento systém je plně zaveden v jedné jediné zemi EU, ta země se jmenuje Chorvatsko. Tam byl zaveden na nátlak chorvatského oligarchy, který se jmenuje Ivica Todorčić. Ivica Todorčić je takový chorvatský pan Babiš. Panu Todorčićovi to opravu velmi prospělo, ten na tom vydělává. Chorvatský rozpočet však nezískal jedinou kunu navíc. A současně zaniklo 37 000 svobodných živností, což je to, o co šlo panu Todorčićovi a jeho partákovi, chorvatskému ministru financí, panu Lalovacovi.

Máte na to nějaké doklady, že jsou to spolu tihle dva?

To všichni vědí. Jako je Bém – Janoušek, tak je Todorčić – Lalovac. Stačí jenom přečíst chorvatský tisk. Nebo ještě lépe, jako byl Babiš – Gross. Na to taky nejsou žádné doklady a všichni to vědí. Pan ministr Babiš v dobách, kdy nebyl v politice, tak se rád sázel – hádejte, za jak dlouho tu předseda vlády Gross bude, když zvednu telefon a zavolám, ať přijede. Předseda vlády Gross vždycky přijel do hodiny. Jistě věděl, proč to dělá. Podíváme-li se na nezávislá data Eurostatu, zjistíme, že zavedením EET zlikvidujeme desetitisíce svobodných živností a desetitisíce svobodných lidí učiníme nesvobodnými a závislými. To je ten hlavní důvod, proč to nesmíme dovolit.

Pojďme si tedy říct, jak zabránit tomu, aby ten zákon nebyl přijat, protože před námi...

Budeme postupovat důsledně podle zákona a v rámci zákonných norem uděláme všechno proto, aby ten zákon nebyl přijat.

Byli jsme tady ve sněmovně před časem a viděli jsme, že se tady četly úryvky z libanonské literatury, aby se protáhlo jednání.

To dělávali poslanci ČSSD.

Nic takového dělat nebudete?

Nepodezírejte nás proto prosím z postupů poslanců sociální demokracie. Ano, ti četli pohádky a libanonskou poezii. To si vzpomínám.

Dobře, ale jak chcete tedy to jednání...

Ideální způsob je, že kolegy přesvědčíme, že to je opravdu hloupost a oni od toho sami upustí. My jsme připraveni přesvědčovat je tak dlouho, než to pochopí. Jestli to nepochopí až do voleb, tak se může stát, že je budeme přesvědčovat až do voleb.

Vy jste zmínil pana prezidenta Zemana, já jsem četl v květnu Vaše vyjádření, při jeho návštěvě v Rusku, kdy jste říkal, že žádný politik nepošpinil obraz České republiky, jakožto spojence Evropské unie a NATO, tak jako on. Platí tahle slova o něm stále, že poškozují obraz...

Bohužel ano. Samozřejmě bych si velmi přál, kdyby to nebyla pravda, ale bohužel to pravda je. Azimut zahraniční politiky, který pan prezident symbolizuje se symbolicky otáčí ke všem nedemokratickým režimům. Proto se s ním logicky méně baví režimy demokratické než státníci demokratických států. Tento obraz neodpovídá tomu, jak to cítí lidé v České republice, ale ten obraz je v zahraničí bohužel takový.

Jak hodnotíte prezidentovu poslední návštěvu Číny, kdy to mělo takový, řekněme, rozporuplný mediální obraz, protože on se prezentoval nějakým...

Stejně jako návštěvu v Rusku. Všechny hlavy států evropské osmadvacítky se rozhodly tam nejet s výjimkou prezidenta Zemana. Prezident Zeman tam navíc pronáší velmi servilní věty vůči k nedemokratickému režimu, což nás v demokratickém světě dehonestuje. A už vůbec není pravda, že díky této servilitě hlavy státu roste náš obchod s Čínou. Podívám-li se do statistiky Eurostatu, tak nejrychlejší růst našeho obchodu s Čínou vykazují léta 2010 až 2012, kdy byl ministr zahraničí Karel Schwarzenberg a čínskému režimu jsme opravdu do zadku nelezli.